

Bosspeurtocht Klein Zwitserland (Amersfoort)

- *OV: Vanaf Station Amersfoort CS met buslijn 1 richting De Eemgaarde (ongeveer 5 minuten) uitstappen bij de halte Hugo de Grootlaan. Daar is het beginpunt van de bosspeurtocht.*
- *Duur tocht ongeveer 1 uur (zonder pauze). Leeftijd: 9-12*
- *Info & antwoorden voor begeleiding op laatste blad (neem deze los mee!).*

- ***Route: Beginpunt op de hoek van de Hugo de Grootlaan en de Surinamelaan, ter hoogte van het straatnaambordje 'Surinamelaan'. Loop hier het bos in, neem het eerste pad rechtsaf.***

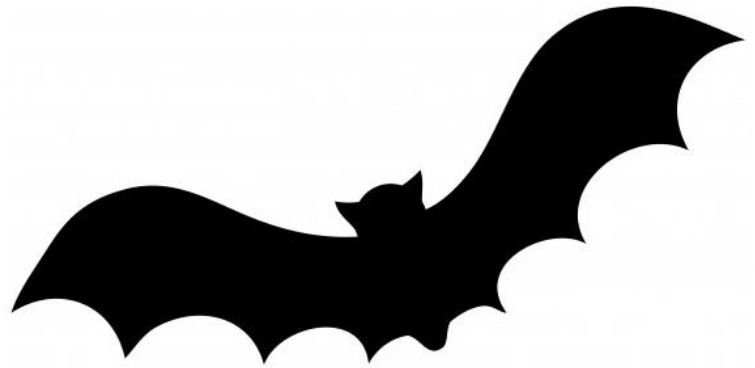
Info: Zie je de vleermuizenkastjes in de bomen hangen?

De Gewone dwergvleermuis woont graag in spouwmuren van gebouwen. Nu het oude ziekenhuis De Lichtenberg (aan de overkant) wordt gesloopt, zullen de vleermuizen uit hun woning worden verjaagd.

De vleermuizenkastjes vormen een soort vervangende woonruimte. Ook in de Sint Ansfriidus kerk is ruimte vrijgemaakt voor de vleermuizen, er hangen kasten waarin de vleermuizen hun kleintjes groot kunnen brengen.

Vraag 1: Wat eten vleermuizen?

- Slakken, sprinkhanen en muggen (i)
- Muggen, motten, spinnen en kevertjes (e)
- Bijen, lieveheersbeestjes en bloemen (b)

- ***Route: Sla bij het verharde pad linksaf, naar de brug. Om de brug heen zie je veel omgehaalde bomen liggen.***

Vraag 2: Waarom laat de gemeente regelmatig bomen omzagen in dit bos?

- Omdat de bomen anders misschien omwaaien met een storm (o)
- Om andere bomen meer ruimte te geven om te groeien (ij)
- Om andere planten en struiken meer licht te geven (s)
- Alle bovenstaande antwoorden zijn goed (e)

- ***Route: Neem na de brug het paadje naar rechts. Loop bij het eerste kruispunt van paden rechtdoor. Ga bij het volgende kruispunt van paden rechtsaf. Volg het pad de heuvel op. Wacht even bij het groene paaltje.***

Vraag 3: Wat voor vogels leven er in dit bos?

- Merels, zeemeeuwen en koolmezen (e)
- Koolmezen, buizerds en vleermuizen (n)
- Merels, roodborstjes en grote bonte spechten (k)
- Alle bovenstaande antwoorden zijn goed (t)

- **Route: Ga bij het groene paaltje linksaf op het brede pad, met de bocht mee naar rechts. Wacht bij het volgende groene paaltje. Als je goed kijkt, zie je links een paddenpoel.**

Info: Dit is de plek waar verliefde padden elkaar vinden in de lente.

De mannetjespad gaat op de rug van het vrouwtje zitten en samen gaan ze de poel in. Op het moment dat het vrouwtje de eitjes legt, bevrucht het mannetje de eitjes met zaadcellen. Ze paren dus niet: de eitjes worden in het water bevrucht.

Alleen voor het leggen van de paddensnoeren gaan ze het water in, de rest van het jaar leven ze op het land.

Vraag 4: Hieronder zie je eitjes van een salamander, kikker en een pad. Welke eitjes zijn van een pad?

(g)

(h)

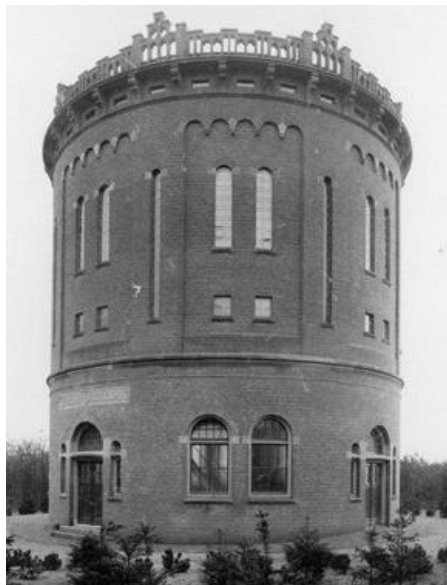
(i)

- **Route: Volg het pad tot de splitsing. Recht voor je staat er een watertoren.**

Info: Een watertoren is een torenachtig gebouw met (meestal bovenin) een waterreservoir.

Er wordt in Klein Zwitserland drinkwater uit de grond gepompt. Daarom is het extra belangrijk dat de grond hier niet wordt vervuild.

Watertorens moeten een bepaalde hoogte hebben zodat het water makkelijk naar de huizen kan worden gepompt.

Vraag 5: Waarom is deze Amersfoortse watertoren minder hoog dan de meeste Nederlandse watertorens?

- Doordat de toren op een berg staat, is hij toch hoog genoeg (o)
- Het geld van de gemeente Amersfoort was op (i)
- De architect heeft destijds de hoogte verkeerd berekend (j)
- Alle bovenstaande antwoorden zijn goed (p)

Vraag 6: Er staat nog een toren, gemaakt van witte buizen. Waar is deze hoge toren voor?

➤ **Route: Links voor je zie je een heuveltje. Loop het trappetje op.**

Info: Nu sta je op het hoogste punt van Amersfoort (42,5 meter boven de zee/NAP), op de Galgenberg.

Vraag 7 : Wat werd er in vroeger tijden op deze plek gedaan?

- Er werden markten gehouden waar de marktkooplieden uit Utrecht hun waren konden slijten (a)
- Het was een populaire trouwlocatie (z)
- Er werden dode misdadigers opgehangen, als afschrikwekkend voorbeeld voor reizigers die de stad in reden (o)

➤ **Route: Loop via het trappetje De Galgenberg weer af. Ga links af via het brede pad. Let op: waar links een soort heuvel begint en rechts een drielingboom staat, is een klein paadje naar rechts. Ga dat paadje in. Langs het paadje groeit veel klimop.**

Vraag 8: Klimop is...?

- Giftig voor mensen (o)
- Een plant die voedsel levert voor bijen en vlinders (b)
- Een goede slaap- en schuilplaats voor allerlei vogels (m)
- Alle bovenstaande antwoorden zijn goed (r)

- **Route: Houd bij de Y – splitsing het paadje rechts aan. Het paadje komt uit op een groot pad, ga daar links af. Direct rechts zie je een Totempaal, loop daar de heuvel af naar de Natuurspeelplaats.**

Info: Totempalen werden gemaakt door inheemse Amerikaanse volkeren.

Vraag 9: Wat is een totem?

Een diereengezicht op een versierde paal die gemaakt is voor een trouwerij (k)

Een afbeelding op de totempaal, betaald door de rijkste familie van het dorp (u)

Een ‘familie-teken’ in de vorm van bijvoorbeeld een voorwerp, wezen of dier waar iemand zich sterk mee verbonden voelt (n)

- **PAUZE**

- **Route: Ga voor de totempaal staan. Neem het paadje naar links, door de geul. Steek rechtdoor het pad over. Ga bij de volgende kruising weer rechtdoor.**
- **Steek rechtdoor het verharde pad over (ga niet de brug over!). Ga bij het volgende kruispunt van paden linksaf, en loop door naar het beginpunt van de Bosspeurtocht.**

Vraag 10 : Waarom ligt er in Amersfoort een Surinamelaan?

Omdat er twee miljoen Surinamers in Nederland wonen (e)

Omdat Suriname vroeger bij Nederland hoorde (als kolonie) (s)

Omdat Suriname voor Nederlanders de meest populaire vakantiebestemming is (t)

Bonusvraag 11:

Als je zelf een totem zou mogen kiezen die bij jou past, wat voor wezen of dier kies je dan?

Vul hier de letters in die je hebt omcirkeld bij de vragen:

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

1 2 3 4 5 7 8 9 10

Voor de begeleiders

- *Tip: Laat de kinderen in groepjes antwoorden overleggen, of tel na het voorlezen van de vraag tot drie iedereen dan tegelijk een antwoord roepen (zo krijgen alle kinderen de kans om na te denken over een antwoord)*
- *Geef de kinderen in de herfst eventueel een verzamelopdracht mee: zoek verschillende soorten bladeren en vruchten van het bos zoals kastanjes en eikels (als er punten worden geteld: bonuspunten voor het groepje met de meeste verschillende).*

Omdat de vragen voor jongere kinderen nog moeilijk kunnen zijn, staan hieronder bij de antwoorden ook hulpvragen, die je als begeleider kunt inzetten als de kinderen er niet uitkomen.

Antwoorden Bosspeurtocht Klein Zwitserland

1) e) Muggen, motten, spinnen en kevertjes

Hulpvragen: Eten vleermuizen overdag of 's nachts? Eten ze op de grond of in de lucht?

2) e) Alle antwoorden zijn goed

Hulpvraag: Zijn er echt verkeerde antwoorden bij?

3) k) Merels, boomklevers en grote bonte spechten

Hulpvragen: Zijn het allemaal vogels? Leven al deze vogels in het bós?

4) h)

Hulpvraag: Padden leggen een paddensnoer; wat is een snoer?

5) o) Doordat de toren op een berg staat, is hij toch hoog genoeg

Hulpvraag: Wat weet je in elk geval over deze plek?

6) Televisie, internet en telefoon

7) o) Er werden misdadigers opgehangen, als afschrikwekkend voorbeeld voor reizigers die de stad in reden

Hulpvragen: Hoe heet de berg? Wat is een galg?

8) r) Alle antwoorden zijn goed

Hulpvraag: Zijn er echt verkeerde antwoorden bij?

9) n) Een 'familie-teken' in de vorm van bijvoorbeeld een voorwerp, wezen of dier waar iemand zich sterk mee verbonden voelt

10) s) Omdat Suriname vroeger bij Nederland hoorde (als kolonie)

Hulpvraag: Hoeveel Nederlanders zijn er? Is één op de acht Nederlanders van Surinaamse afkomst?

*Februari 2015 uitgezet & getest door: Nelleke Moot (Springzaad Amersfoort), Doris Plomp (Groep 6 PCBO De Bolster), Ize van Groningen & Omar Ayoubi (Groep 5 OBS Joost van den Vondel)
Feitencheck verzorgd door stadsecologe Renée van Assema.*

Meer natuurspeelplekken:

<http://www.springzaad.nl/speelnatuurkaart-amersfoort-en-omgeving>